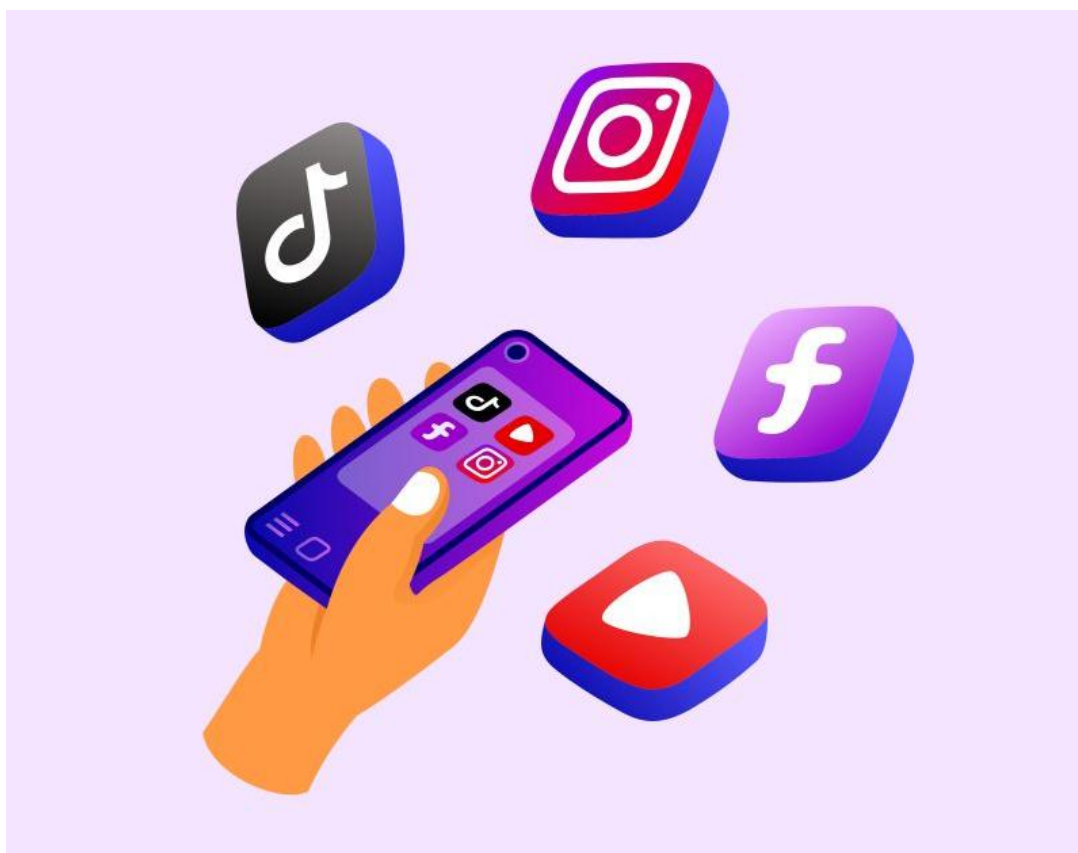

Het organiseren van een ouderavond over digitale opvoeding

Hoe pak je dit aan en waar moet je op letten?

Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (RSIV)

25 maart 2026

Tim Schraa, ketenregisseur online criminaliteit

Awin Moosavi, leerwerkstudent online criminaliteit

RSIV

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Waarom digitale opvoeding?	3
Doel en doelgroep	3
Organisatie en voorbereiding	3
Locatie en voorzieningen	3
Toegankelijkheid: fysiek én online deelnemen	3
Datum, tijd en partners	4
Inhoud presentatie	4
Opbouw van de ouderavond	4
Opening	4
1. De online leefwereld van jongeren	5
2. De ontwikkelingen en risico's van online gedrag	5
3. Hoe ga je er als ouder mee om?	6
4. Waar kunnen ouders terecht voor hulp?	6
Afsluiting	6
Communicatie en promotie	7
Nazorg en vervolg	7
Bronnenlijst	7

Inleiding

Waarom digitale opvoeding?

Maar liefst 89% van de ouders maakt zich zorgen over de online veiligheid van hun kind (Defence for Children, 2025). Ze spelen, leren en onderhouden hun sociale contacten grotendeels online. Deze online omgeving biedt kansen voor creativiteit en verbondenheid, maar brengt ook risico's met zich mee.

Digitale opvoeding helpt ouders grip te krijgen op wat hun kinderen online doen. Het draait niet om verbieden, maar om begrijpen, begeleiden en begrenzen. Een ouderavond is een effectieve manier om ouders hierbij te ondersteunen, ze leren niet alleen hoe ze met hun kinderen in gesprek kunnen blijven, maar krijgen ook praktische handvatten om hun kinderen veilig online te laten opgroeien.

Doel en doelgroep

De ouderavond heeft als doel ouders en verzorgers te informeren en ondersteunen bij de digitale opvoeding van hun kinderen. De avond richt zich op gezinnen met kinderen tussen 6 en 16 jaar, een leeftijdsgroep waarin online ontwikkeling en sociale druk een grote rol spelen.

Organisatie en voorbereiding

Het is handig om de avond in samenwerking met partners vorm te geven. Door partners te betrekken wordt niet alleen de kennis en inhoud van de ouderavond uitgebreid, maar kunnen ook meer ouders en verzorgers bereikt en betrokken worden.

Locatie en voorzieningen

Voor de bijeenkomst is een toegankelijke locatie nodig, zoals een school, wijkcentrum of gemeentehuis. Zorg dat er voldoende ruimte is voor ouders en dat er betrouwbare audiovisuele middelen aanwezig zijn, zoals een beamer, microfoon en stabiele internetverbinding. Denk daarnaast aan ontvangst met koffie en thee, zodat ouders zich welkom voelen.

Toegankelijkheid: fysiek én online deelnemen

Niet alle ouders kunnen fysiek aanwezig zijn bij de ouderavond. Het is daarom belangrijk om de bijeenkomst ook online toegankelijk te maken via een livestream, bijvoorbeeld via YouTube Live, Zoom, Microsoft Teams of het kanaal van de school of bibliotheek. Afhankelijk van de beschikbare expertise en middelen kan de gemeente ervoor kiezen om een gespecialiseerd bedrijf in te huren dat de livestream technisch verzorgt, of dit zelf te organiseren met interne middelen.

Bij het opzetten van de livestream is het belangrijk dat zowel de spreker(s) als de presentatie goed zichtbaar zijn. Geef aanwezigen vooraf de gelegenheid aan te geven wie wel of niet in beeld wil komen, zodat hun privacy wordt gerespecteerd.

Zorg dat er minimaal één of twee personen verantwoordelijk zijn voor het modereren van de chat, zodat vragen van ouders online goed worden opgepakt. Ouders die online deelnemen moeten de mogelijkheid hebben om hun vragen te stellen. Deze vragen kunnen het liefst direct door de spreker of door de experts die de chat modereren worden beantwoord, zodat zowel de fysiek aanwezige ouders als de ouders thuis de antwoorden mee kunnen krijgen. Op deze manier voelen ouders die thuis meekijken zich gehoord en betrokken bij de bijeenkomst.

In de uitnodiging moet duidelijk worden vermeld:

- waar ouders de livestream kunnen volgen,
- of de bijeenkomst wordt opgenomen,
- en op welke manier zij hun vragen kunnen stellen tijdens de avond.

Datum, tijd en partners

Een ouderavond vindt bij voorkeur plaats op een doordeweekse avond, zoals dinsdag of donderdag, met een starttijd rond 19.00/ 19.30 uur. Dit sluit goed aan bij de beschikbaarheid van de meeste ouders.

Bij de voorbereiding is het waardevol om partners actief te betrekken. Denk aan scholen, jongerenwerk, bibliotheken, politie en Halt, zij kunnen als spreker optreden en bijdragen. Zo kan het jongerenwerk inhoudelijke vragen van ouders beantwoorden over de opvoeding van hun kind en handvatten bieden. Een politieagent of digitaal wijkagent kan vertellen over mogelijke ervaringen en incidenten met jongeren in de praktijk, wat ouders bewust maakt van risico's en hen helpt beter te begrijpen hoe jongeren zich online en offline gedragen. Ook organisaties die al werkzaam zijn in de gemeente of in de regio, zoals Halt kunnen voorbeelden geven van situaties waarin jongeren grensoverschrijdend gedrag hebben laten zien en uitleggen hoe ouders hierop kunnen reageren.

Door deze verschillende perspectieven te combineren, krijgen ouders niet alleen meer inzicht in de leefwereld van hun kinderen, maar ook de kans om hun vragen direct aan professionals te stellen.

Inhoud presentatie

De inhoud van de presentatie geeft ouders een duidelijk en toegankelijk overzicht van de belangrijkste thema's rond digitale opvoeding. Het is belangrijk dat de inhoud wordt afgestemd met de partners die betrokken zijn bij de organisatie van de ouderavond. RSIV kan hierbij helpen door mee te denken over de opbouw, het vormgeven van de thema's en het leveren van voorbeelden of materialen.

Opbouw van de ouderavond

Opening

De ouderavond begint met het verwelkomen van alle aanwezigen. Vervolgens wordt de agenda van de avond kort besproken, zodat ouders weten wat ze kunnen verwachten en welke onderwerpen aan bod komen.

Het is aan te raden om direct te starten met een korte stelling of vraag om ouders actief te betrekken, bijvoorbeeld:

“Hoeveel uur per dag denk je dat jongeren gemiddeld online zijn?”

1. De online leefwereld van jongeren

Begin dit onderdeel door ouders duidelijk te maken dat jongeren online niet alleen bezig zijn met ontspanning, maar dat het een essentieel onderdeel is van hun sociale leven. Jongeren communiceren via groepsapps, spelen samen games, volgen elkaar op sociale media en bouwen daar hun identiteit en sociale positie op.

Daarnaast is het belangrijk om de ontwikkeling te benoemen dat jongeren zowel slachtoffer als dader kunnen zijn binnen deze online wereld. Jongeren vormen namelijk de grootste groep slachtoffers van online criminaliteit, maar tegelijkertijd ook een groeiende groep daders. Dit komt mede doordat jongeren technisch vaardig zijn, maar nog in ontwikkeling zitten en gevoelig zijn voor groepsdruk.

Een belangrijk kenmerk van de huidige online leefwereld is dat veel communicatie plaatsvindt in besloten groepen. Denk bijvoorbeeld aan WhatsApp-groepen of Telegramkanalen. Een concreet voorbeeld hiervan zijn de zogenaamde 'meidenhuizen' groepsapps waarin jongeren samenkomen, roddelen en soms ook privé-informatie delen. Wat begint als een sociale groep kan omslaan in een omgeving waarin uitsluiting, sociale druk en onveiligheid ontstaan.

Het doel van dit onderdeel is dat ouders begrijpen waarom hun kinderen zoveel online zijn, hoe belangrijk deze wereld voor hen is en dat deze wereld naast kansen ook duidelijke risico's met zich meebrengt.

2. De ontwikkelingen en risico's van online gedrag

In dit deel ligt de focus op huidige ontwikkelingen & trends, mogelijke risico's en de gevolgen van het online gedrag van jongeren.

De risico's kunnen worden onderverdeeld in vier thema's:

Online schadelijk en ongewenst gedrag

Binnen dit thema gaat het om gedrag zoals cyberpesten, buitensluiten en online vernedering. Jongeren kunnen worden uitgesloten uit groepsapps of publiekelijk te kijk worden gezet. Nieuwe vormen zoals exposen en doxing spelen hierbij een rol. Ook zie je dat online en offline steeds meer samenkomen, bijvoorbeeld bij de trend *jumpen*, waarbij geweld wordt gefilmd voor online status.

Online seksueel geweld

Dit omvat online seksuele intimidatie, ongewenste sexting en het verspreiden van beelden. Jongeren kunnen te maken krijgen met grooming of sextortion, waarbij zij onder druk worden gezet met beeldmateriaal. Nieuwe technologie (AI), zoals deepfake- en deepnude-apps, maakt het eenvoudiger om misbruik te maken van beelden en vergroot de impact.

Online ronselen, radicalisering en extremisme

Jongeren kunnen online worden benaderd en beïnvloed, bijvoorbeeld via games of chatgroepen. Dit begint vaak onschuldig, maar kan geleidelijk escaleren. Een voorbeeld hiervan is het Com-netwerk, waarin jongeren via groepsdruk en chantage worden meegenomen in grensoverschrijdend gedrag.

Online fraude en handel

Binnen dit thema gaat het om online criminaliteit waarbij jongeren betrokken kunnen raken als slachtoffer, maar ook als dader. De zogeheten *F-game* laat zien hoe fraude wordt gepresenteerd als een manier om geld te verdienen. Daarnaast komen jongeren via sociale media in aanraking met handel in bijvoorbeeld vapes, drugs of gestolen accounts.

Naast deze ontwikkelingen en risico's is het belangrijk om ook de positieve kanten van online media te belichten, zoals: online contact houden met vrienden, hun creativiteit uiten, nieuwe interesses ontdekken. Het doel van dit onderdeel is niet om ouders bang te maken, maar om bewustwording te creëren.

3. Hoe ga je er als ouder mee om?

In dit onderdeel leren ouders hoe zij praktisch kunnen reageren op de risico's die in het vorige deel aan bod kwamen. Bespreek hoe ouders het gesprek met hun kind open kunnen houden. Leg ook uit hoe ouders grenzen kunnen stellen, door afspraken duidelijk te maken en consequent te zijn.

Daarnaast kunnen ouders gebruikmaken van ouderlijke instellingen op apparaten en apps, zoals schermtijdbeperkingen en privacy-instellingen. Dit biedt een extra hulpmiddel om hun kind op een veilige manier te laten ontdekken wat online mogelijk is, maar vervangt nooit het gesprek.

Om ouders hierbij te ondersteunen, kunnen zij gebruikmaken van verschillende tools, zoals bijvoorbeeld de [gespreksstarters](#) van Offlimits, het expertisecentrum voor online misbruik. Deze helpen om op een laagdrempelige en praktische manier het gesprek aan te gaan over onderwerpen zoals online gedrag, grenzen en sexting, op een manier die aansluit bij de belevingswereld van jongeren. Ook materialen zoals de [praatkaarten](#) van Bureau Jeugd & Media en het [emoji-kaartspel](#) van de Veiligheidsalliantie regio Rotterdam kunnen helpen om het gesprek op een laagdrempelige en herkenbare manier op gang te brengen.

4. Waar kunnen ouders terecht voor hulp?

Tot slot is het belangrijk ouders te wijzen op betrouwbare organisaties waar ze ondersteuning kunnen vinden, zoals [Offlimits](#), [Chatlicense](#), [Veiliginternetten.nl](#), [Slachtofferhulp](#), [CSG](#) en het [CCV](#). Door QR-codes of links te delen kunnen ouders deze informatie eenvoudig thuis teruglezen.

Afsluiting

De avond eindigt met ruimte voor vragen en het delen van ervaringen. Ouders kunnen hierdoor eventueel aangeven waar zij nog meer behoefte aan hebben. Daarnaast is dit een goed moment om in gesprek te gaan met de aanwezige partners.

Communicatie en promotie

Goede promotie is essentieel voor de opkomst en het draagvlak van de ouderavond. Gebruik meerdere kanalen tegelijk: de nieuwsbrief en ouderportalen van scholen, sociale media van de gemeente en bibliotheek en eventueel lokale media.

Zorg dat duidelijk is:

- wat het doel is van de avond,
- waar en wanneer deze plaatsvindt,
- hoe ouders zich kunnen aanmelden,
- en dat er ook een livestream of opname beschikbaar is.

Partners kunnen de uitnodiging verder verspreiden via hun eigen netwerken, waardoor het bereik aanzienlijk groter wordt.

Nazorg en vervolg

Nazorg is een belangrijk onderdeel, omdat ouders na de bijeenkomst vaak nog vragen hebben of behoefte hebben aan vervolgondersteuning. Stuur hen daarom een digitale hand-out met de belangrijkste tips, samenvattingen van thema's die zijn behandeld en verwijzingen naar hulporganisaties. Ook om de contactgegevens van lokale partners toe te voegen, verwijs hierbij ook naar de opgenomen livestream.

Een korte enquête kan helpen om feedback te verzamelen, wat vonden ouders prettig aan de ouderavond, wat kon beter en welke onderwerpen zouden zij in de toekomst vaker willen zien. Deze informatie is belangrijk voor het verbeteren van volgende bijeenkomsten en voor het afstemmen op de behoeften van ouders in de gemeente. De enquête kan eenvoudig gedeeld worden via de e-mailadressen waarmee ouders zich hebben aangemeld voor de ouderavond.

Bronnenlijst

Defence for Children. (2025, November 6). *Online veiligheid kinderen grootste zorg van Nederlandse ouders*.

Geraadpleegd op 25 maart 2026 van www.defenceforchildren.nl:

<https://www.defenceforchildren.nl/actueel/nieuws/seksuele-uitbuiting/2025/online-veiligheid-kinderen-grootste-zorg-van-nederlandse-ouders/>